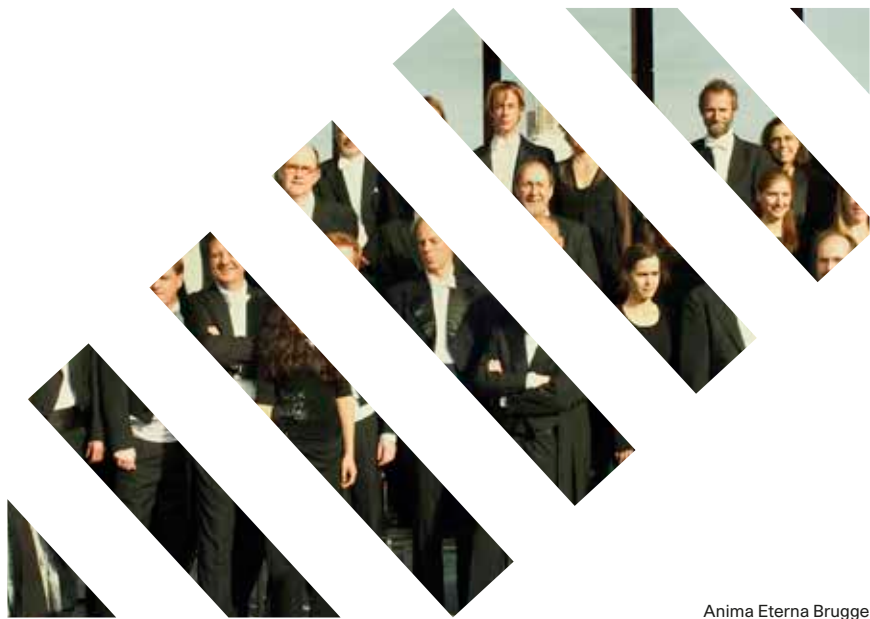

deSingel

vr 21 feb 2014

Blauwe zaal Grote podia

Anima Eterna Brugge & Collegium Vocale Gent & Cantate Domino olv. Jos van Immerseel

Anima Eterna Brugge

inleiding Kevin Voets | 19.15 uur | Muziekstudio
begin 20.00 uur | geen pauze | einde omstreeks 21.00 uur

internationaal symfonisch 2013-2014

Mahler Chamber Orchestra
olv. Teodor Currentzis
za 7 sep 2013

Rotterdams Philharmonisch Orkest
olv. Yannick Nézet-Séguin
za 12 okt 2013

Budapest Festival Orchestra
Iván Fischer & orkest
lecture concert 18 uur
concert 20 uur
za 18 jan 2014

Anima Eterna Brugge & Collegium Vocale Gent & Cantate Domino
olv. Jos van Immerseel
vr 21 feb 2014

National Philharmonic of Russia
olv. Vladimir Spivakov
do 20 mrt 2014

Deutsche Kammerphilharmonie Bremen
olv. Ivor Bolton
vr 28 mrt 2014

teksten programmaboekje **Kevin Voets & Jeanine De Landtsheer**
coördinatie programmaboekje **deSingel, Eveline Heylen**

Anima Eterna Brugge & Collegium Vocale Gent olv. Jos van Immerseel

Yeree Suh sopraan **Yves Saelens** tenor
Thomas E. Bauer bariton **Schola**
Cantorum Cantate Domino knapenkoor

Carl Orff (1895-1982)

Carmina Burana

59'

O Fortuna, velut luna
Fortune plango vulnera
Veris leta facies
Omnia sol temperat
Ecce gratum et optatum
Dans
Floret silva nobilis
Chramer, gip die varwe mir
Rondedans
Were diu werit alle min
Aestuans interiorius
Olim lacus colueram
Ego, ego sum abbas Cucaniensis
In taberna quando sumus
Amor volat undique
Dies, nox et omnia
Stetit puella
Circa mea pectora
Si puer cum puellula
Veni, veni, venias
In truitina
Tempus est iocundum
Dulcissime
Ave formosissima
O Fortuna, velut luna

Gelieve uw GSM uit te schakelen.

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via www.desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling | concert | tentoonstelling van uw keuze.

Op www.desingel.be kan u uw visie, opinie, commentaar, appreciatie, ...
betreffende het programma van deSingel met andere toeschouwers delen.
Selecteer hiervoor voorstelling | concert | tentoonstelling van uw keuze.
Neemt u deel aan dit forum, dan maakt u meteen kans om tickets
te winnen.

Bij elk concert worden cd's te koop aangeboden door 't KLAverVIER,
Kasteeldreef 6 | Schilde | +32 (0)3 384 29 70 | www.tklavervier.be

Grand café deSingel open alle dagen 9 > 24 uur
informatie en reserveren: +32 (0)3 237 71 00 | www.grandcafedesingel.be
drankjes | hapjes | snacks | uitgebreid tafelen

Orffs Carmina Burana:

oude muziek revival tijdens het Derde Rijk

Op Witte Donderdag 1934 kwam Carl Orff door bemiddeling van een tweedehands boekverkoper in Würzburg in het bezit van een verzameling middeleeuwse poëzie, een uitgave van de Münchense hofbibliothecaris Johann Andreas Schmeller uit 1847. Schmeller had zijn uitgave gebaseerd op een manuscript dat in 1803 in de Beierse Benediktbeurenabdij was gevonden en dat vermoedelijk geschreven was in Stiermarken of Zuid-Tirol tussen 1220 en 1250. Schmeller gaf de verzamelbundel de titel 'Carmina Burana' (Liederen uit Beuren). Het manuscript bevat meer dan tweehonderd liederen en gedichten, thematisch geordend en geschreven in middeleeuws Latijn en Middelhoogduits, naast een aantal strofen in een mengeling van de twee talen. Naast religieuze spelen en aanklachten tegen het morele verval en andere zwakheden eigen aan de clerus en machthebbers staan er teksten die, nu eens sensueel dan weer ronduit schunnig, de vreugden van lekker eten, drinken, spelen en de liefde bezingen. Orff was een Beier in hart en nieren en gaf toe dat "de aanstekelijke ritmes en levendigheid van deze gedichten en, niet in het minst, de klinkerrijke muzikaliteit en bijzondere gevatheid van de Latijnse taal" hem zo hadden geïnspireerd dat hij er onmiddellijk een aantal op muziek had gezet.

Bijgestaan in zijn keuze om een beter begrip van de teksten door de archivaris Michael Hofmann had de componist snel zijn basiscollectie klaar. De muziek volgde haast natuurlijk: "Het hele werk was uitvoerbaar in een paar weken tijd, zodat ik begin juni al met mijn uitgever kon afspreken. Ik had toen enkel getypte teksten als basis voor het draaiboek. De muziek zat echter klaar in mijn hoofd, zo levendig dat ik geen nood had aan neergeschreven materiaal". De 'Carmina Burana: Weltliche Gesänge für Soli und Chor mit Begleitung van Instrumenten und mit Bildern' werd voor het eerst opgevoerd op 8 juni 1937 in de opera van Frankfurt, onder leiding van Bertil Wertzelsberger. De première werd op een semiscenische manier gebracht en kende een stormachtig succes waardoor het werk al snel de weg vond naar talloze operahuizen en concertzalen, naast scholen en universiteitszalen in de hele wereld. Na de laatste repetitie in Frankfurt liet Carl Orff zijn uitgever al weten – met vaak geciteerde woorden: "Alles wat ik tot nu toe geschreven heb en dat

je ongelukkig genoeg hebt uitgegeven mag je nu tot pulp vermalen. Mijn verzameld werk begint met de 'Carmina Burana' (Alles, was ich bisher geschrieben un Sie leider gedruckt haben, können Sie nun einstampfen. Mit Carmina Burana beginnen meine gesammelten Werke)". Maar een nadere blik op de werken die Orff componeerde in de periode voor 1937 toont aan dat hij in die jaren op een doelgerichte en consistente manier naar de stilistische eindtermen van de 'Carmina Burana' had toegewerkt.

Orff was zijn professionele carrière begonnen in 1915 als kapelmeester van de Münchense Kammerspiele. Na zijn legerdienst tijdens de Eerste Wereldoorlog had hij nog vergelijkbare functies vervuld in Mannheim en Darmstadt. In 1924 stichtte hij samen met Dorothee Günther de "Güntherschule für Gymnastik, Tanz und Musik" waarbij hij al vroeg een fascinatie ontwikkelde voor de primaire kracht van ritme. Onder invloed van Zoltán Kodály, Béla Bartók en Igor Stravinski streefde hij ernaar een archaisch, folkloristisch oerelement in zijn werk te introduceren waarbij hij zijn muzikale taal vereenvoudigde en zich verdiepte in bijna subliminale betekenislagen die refereerden naar cultische magie. Zijn arrangement van oude podiumwerken als Monteverdi's 'Orfeo' en zijn onderzoek naar de relaties tussen fysieke beweging en ritmische functies leidde enerzijds naar 'Schulwerk', een pedagogische muziekmethode, maar anderzijds ook naar de hechte scenische eenheid van muziek, woord en beweging die de 'Carmina Burana' typeert.

In schril contrast met andere componisten van zijn generatie zoals Sergei Prokofiev, Paul Hindemith, Darius Milhaud en Karl Amadeus Hartmann, hield Orff sterk vast aan de stilistische methodes waarvan de mogelijkheden schijnbaar reeds lang waren uitgeput en riskeerde hij daarmee regressief en zelfs reactionair over te komen. Het overwegende gebruik van diatonische melodieën en helder onderscheiden majeur en mineur harmonieën gecombineerd met het gretig gebruik van ostinato-technieken, de opmerkelijke neiging tot een brede tonaliteit, het vermijden van elke suggestie tot contrapunt en een concentratie op het strofische lied lijken op het eerste zicht inderdaad hoogst conservatief naast de verwezenlijkingen van een componist als Claude Debussy of de Italiaanse verismo-school, laat staan de experimenten van Arnold Schönberg, Alban Berg en Anton Webern. Maar achter deze reductieve aanpak schuilt wel degelijk een bewust en consequent toegepast esthetisch principe dat, gezien in de totaliteit van een kunstwerk, aan muziek een ondergeschikte, dienstbare rol voorschrijft. Enkel door de toevoeging van een visueel en ruimtelijk element komt muziek pas ten volle tot zijn recht. Langs de andere kant is Orffs benadering en gebruik van een traditioneel orkest vernieuwend, zelfs revolutionair te noemen. Uitgebreid met twee

pianisten en vijf percussionisten produceert het een metaalachtig martellatogeluid met duidelijk gedifferentieerde en opgedeelde klanken, ter vervanging en opvolging van de gehomogeniseerde texturen van het romantische orkest.

Orffs 'Carmina Burana' wordt omkaderd door een monumentale oproep aan Fortuna, het lot, kracht bijgezet door een donderende percussie. De overige liederen zijn onderverdeeld in drie thematische gehelen handelend over de lente, het herbergleven en de liefde. In het eerste deel ('Primo vere', het begin van de lente) wordt de bucolische vrolijkheid van de lente opgeroepen door een eenstemmige, litanie-achtige melodielijn, waarna een band wordt gesmeed tussen de herboren natuur en de ontluikende liefde. De luisteraar wordt eerst door de baritonsolo, begeleid door echoënde bellen, uitgenodigd om te proeven van de geneugten van de liefde, nadien door het koor. Dan volgt de orkestrale dans 'Uf dem Anger' ('Op het groen'), bekend om zijn voortdurend veranderende metrum, met in het centrale gedeelte een duet voor fluit en pauken dat teruggrijpt naar een oude Beierse volkstraditie gekend als "Aufspielen" (omspelen), hier toegepast als muzikale begeleiding van een dans. Het daarna volgende 'Floret silva' is een weeklacht van meisjes in het Latijn en Middelhoogduits dat de metrische grilligheid van 'Uf dem Anger' verder zet op het vocale niveau. De klank van sledebelletjes is te horen als de meisjes hun kokette plan onthullen om hun mansvolk te verleiden met make-up kunsten ('Chramer, gip die varwe mir'), maar hun strategieën worden door de mannen woordeloos, maar spottend onthaald waarna een uitvoerige dialoog zich ontvouwt die uitmondt in een bacchanaal-achtige oproep aan de Koningin van Engeland. Onderzoek wijst uit dat hierbij verwezen wordt naar Eleonora van Aquitanië, de naar verluidt liefdeszieke echtgenote van Hendrik II van Engeland.

Het tweede deel van het werk, getiteld 'In Taberna' (in de kroeg), zit boordevol theatraal leven. Het begint met een satirische biecht, waarin de bariton solo met duidelijk genoeg zijn geloof in "pravitas" bekent, het liederlijk leven. Het falsetregister van de zwaan die gebraden en verschroeid wordt aan het spit vormt de aanleiding voor een parodiërende "zwanenzang" door de buffotenor. En de patroonheilige van het dobbelspel stelt zichzelf voor in een dronken toespraak, waarbij hij zichzelf benoemt tot abt van Luilekkerland. De herbergscène eindigt met een spannend mannenkoor dat, na een parodie op de litanie, met aanzwellende stemmen uitbundig de geneugten van het drinken viert.

In het derde en laatste deel, 'Cour d'Amours' (op vrijersvoeten), halen geveinsde onschuld en verfijning, hopeloos verliefde lamentaties en hoffelijkheid de bovenhand, waarbij het a capella gezongen mannenkoor 'Si puer cum puellula', een erotisch lied

vol onverbloemde directheid, de spiegeling vormt van tedere liefdesbekenenis van de dames aan hun ridder, met 'In trutina'. De extatische ode aan Helena en Venus culmineert in een herhaling van het massieve openingskoor, opgebouwd zoals aan het begin op een ostinato-motief, de omwentelingen van het rad van fortuin symboliserend dat Orff had ontdekt, aangebracht als miniatuur, op zijn manuscript van de 'Carmina Burana' uit 1847. Bovenaan het rad van het fortuin zit een koning op zijn troon: regno (ik heers). Rechts duikelt hij met het wiel naar beneden, in de marge staat: regnavi (ik heb geheerst). Onderaan het wiel ligt de vorst in de modder en zucht sum sine regno (ik ben zonder rijk). Links richt hij zich met behulp van het wiel weer op: regnabo (ik zal heersen).

Kevin Voets

Jos van Immerseel

De middeleeuwse Codex Buranus

In het begin van de negentiende eeuw kwam, naar het voorbeeld van Frankrijk, ook in het Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie een secularisatiebeweging op gang waarbij het patrimonium van kloosters en abdijen staatsbezit werd. De aandacht ging daarbij vooral uit naar de bibliotheken. In 1803 ontdekte Johann Christoph von Aretin, die de betreffende commissie voor Beieren leidde en drie jaar later hoofdconservator van de Münchener Staatsbibliothek zou worden, in het klooster Benediktbeuren (Buranum in het Latijn) een handschrift waarover voordien nooit sprake was geweest in documenten over de kloosterbibliotheek. Gezien zijn inhoud bevond het zich waarschijnlijk achter slot en grendel, bij de “libri prohibiti” (de verboden boeken), waarbij toestemming van de abt vereist was om ze te mogen inkijken. Het manuscript, een kleine folio ($\pm$ ons A4), is nu een der pronkstukken van de Münchener Staatsbibliothek (cod. Lat. 4660). Hoewel Von Aretin zich bewust was van de uitzonderlijke waarde van zijn vondst, duurde het tot 1847 eer de Duitse germanist Johann Andreas Schmeller (1785-1852) een eerste uitgave publiceerde, waarbij bleek dat de codex ooit verkeerd heringebonden was. De oorspronkelijke orde werd pas hersteld in de eerste wetenschappelijke editie van 1933 door Alfons Hilka, Otto Schumann en Bernhard Bisschop.

De ‘codex Buranus’ omvat een bonte verzameling van ruim 200 gedichten (en drie stukken in proza), uit de twaalfde en dertiende eeuw en is verlucht met acht veelkleurige miniaturen. Hiermee is de ‘codex Buranus’ de jongste (en ook de meest uitgebreide) van dergelijke bundels, naast onder meer de ‘Carmina Cantabrigiensia’ (49 gedichten uit de elfde eeuw uit Cambridge). Het merendeel van deze poëzie is in het Latijn geschreven, maar er is ook liefdeslyriek in het Middelhoogduits of een enkele keer in het Frans of het Provençaals; soms gaat het om een combinatie van Latijn en Middelhoogduits of Frans. De gedichten zijn anoniem overgeleverd, al is het mogelijk de auteurs van de Middelhoogduitse verzen te achterhalen door vergelijking met andere bronnen, waarin dezelfde gedichten eventueel gedeeltelijk op naam bewaard bleven. Een beperkt aantal van de Latijnse gedichten heeft nog de klassieke metra (hexameter, elegisch distychon), maar het overgrote deel,

ook die in volkstalen, is geschreven in een binair ritme, met een afwisseling van sterke en zwakke lettergrepen, waarbij de elisie van de klassieke poëzie niet langer geldt. De verzen, vaak opgesmukt met assonantie of rijm, zijn geordend in strofen, al dan niet met een refrein. Het zijn deze ritmische gedichten die doorgaans voorzien zijn van een eenvoudige muzieknootatie in neumen (kleine tekens die alleen de melodielijn aangeven, maar niet de precieze stemhoogte of het ritme) boven de verzen van de eerste strofe, maar de interpretatie ervan blijft eerder vaag voor ons. Wellicht werden ze uitgevoerd door één of meerdere zangers en een wisselende instrumentale begeleiding: wat slagwerk (tamboerijn en handtrom), fluiten, een mondharp, een vedel, een psalterium, ... Maar in welke mate die allemaal dezelfde melodielijn volgden en unisono speelden, dan wel of de instrumenten alleen voor een voor- en of naspel zorgden, blijft hypothetisch. Wellicht hing het gewoon af van de beschikbare muzikanten en hun bedrevenheid en zag men niet de noodzaak in van een strak uitgeschreven partituur of richtlijn.

Inhoudelijk is de bundel sterk gevarieerd. Doorgaans onderscheidt men vier categorieën: ten eerste zijn er moraliserende satiren vol bijtende spot en kritiek op kerk, staat en maatschappij. Wat de kerk betreft, moeten vooral de paus en de bisschoppen het ontgelden. Enerzijds speelt hierbij de politiek een rol, met een echo van de strijd tussen de Welfen (pro paus) en de Gibelijnen (pro keizer); anderzijds krijg je ook dan al verwijten over hun te wereldse belangstelling, hun hang naar luxe, geld en macht, en de corruptie die er dikwijls mee gepaard ging. De monniken krijgen ervan langs om hun weinig stichtende manier van leven. Heel vaak vindt men een algemene klacht over “de tijd waarin wij leven”, met een aansporing zijn leven te beteren. Vervolgens zijn er de liefdesliederen, de grootste en veruit ook de interessantste groep, waarin ofwel de natuur, vooral dan de ontluikende lente op poëtische wijze wordt bezongen met vaste topoi, ofwel de liefde zelf aan bod komt, teder, smekend, klagend, maar ook spottend en erotisch. De vaganten bezingen de lichamelijke liefde en sluiten hiermee dus veel meer aan bij de Latijnse liefdeselegie en Ovidius, waaraan de woordenschat, de topoi van vrouwelijk schoon en de mythologische symboliek zijn ontleend dan bij de gelijktijdige, hoofse lyriek. Ten derde zijn ook de drinkliederen ruim vertegenwoordigd met uitgelaten odes aan de wijn en gezangen over geluk of ongeluk bij het dobbelspel. Ze getuigen van het belang van herbergen in de middeleeuwse universiteitssteden, ook toen al. Het dobbelspel heeft zijn eigen god, Decius (denk aan het Franse “les dés”, oude vorm det); wijn en poëzie horen bij elkaar, want geestrijke drank geeft inspiratie, zoals de oudheid al wist, en ook Venus, liefde, doet haar duit in het zakje als het op dichten aankomt. De laatste

categorie bestaat uit twee religieuze spelen. De liederen vormen vaak een satire op de zeden van die tijd, in het bijzonder op het morele verval dat zich voordeed bij de leden van de clerus.

De anonieme dichters (n.b. alleen gedicht 123 vermeldt de naam van de auteur, Gauthier de Châtillon) van de ‘Carmina Burana’ waren beslist geen volksmensen, maar hadden een zekere opleiding genoten (het traditionele trivium van grammatica, retorica en dialectica en het quadrivium, bestaande uit wis- en meetkunde, sterrenkunde en muziek of harmonie). Ze kenden behoorlijk Latijn en waren vertrouwd met klassieke dichters als Ovidius, Vergilius, Horatius en Juvenalis en de antieke mythologie. Vaak hadden ze het studenten-, priester- of monnikenleven vaarwel gezegd en leefden ze aan de rand van de maatschappij. Ze zwierven zonder vaste verblijfplaats van stad tot stad, op zoek naar een beschermheer, in het spoor van een geliefde leraar of om te ontsnappen aan (dreigende) straffen van rechtbank of kerk, vandaar ‘vaganten’ (vagari). Ze worden ook goliarden genoemd, een eerder duistere term die wordt verbonden met het Latijnse gula (vraatzucht), het Italiaans gagliardo (waaghals), het Provençaalse gualiar (bedrieger), of zelfs de Bijbelse reus Goliath als incarnatie van de duivel met de bedoeling hen in een slecht daglicht te stellen en af te schilderen als vijanden van God. Deze groepen vaganten of goliarden doen hun intrede in de elfde eeuw, een gevolg van de demografische bloei en de ontwikkeling van de stadscultuur. Afkomstig uit verschillende streken en sociale milieus, delen ze hun leeftijd, hun studie achtergrond en hun onzekerheid over wat ze van hun leven zullen maken. Ze spuien kritiek op de gevestigde orde, maar dromen stiekem om de voordelen te verwerven die hen op dat moment nog worden ontzegd of die ze door hun manier van leven zijn kwijtgespeeld: een gulle mecenas of een vette prebende, een gelukkig en comfortabel leven zonder hard werken en liefst in gezelschap van een knappe, liefhebbende vrouw. In hun kritiek op de gevestigde machten, de lofzang op een leven van plezier en de klachten over hun armoede schuilt ongetwijfeld ook wat van de typische retoriek van een dichter: jong, arm en opstandig.

Jeanine De Landtsheer

Anima Eterna

Anima Eterna Brugge is een projectorkest dat sinds 25 jaar onder leiding van Jos van Immerseel de muziekgeschiedenis, van Monteverdi tot Gershwin, in het heden plaatst. Naast vele optredens in binnen- en buitenland speelt het gezelschap als orkest in residentie van het Concertgebouw te Brugge en werkt het aan een nieuwe reeks cd's bij het Franse label Zig-Zag Territoires. Aanvankelijk verwierf het orkest rond Jos van Immerseel bekendheid door zijn historische uitvoeringspraktijk: de tekstkritische studie van partituren en het gebruik van oorspronkelijk instrumentarium in periodegetrouwe orkestraties. Muziek voor fijnproevers, die het op prijs stelden dat hen een nieuwe ingang werd geboden tot een repertoire dat zij al meenden te kennen. Dat het publiek in al deze jaren is blijven groeien, is echter niet te danken aan de wetenschappelijke rigueur waarmee elk nieuw project wordt aangepakt of aan het vakmanschap van de musici en van hun dirigent, maar aan wat zij voortbrengen: de muziek. De lovende kritieken van kenners hebben zich vertaald in volle zalen en sinds 2003 mag Anima Eterna, dat ooit als klein barokensemble begon, zich orkest in residentie van het nieuwe Concertgebouw Brugge noemen. Anima Eterna is een projectorkest, dat vijf tot zes maal per jaar de tanden in een nieuw stuk repertoire zet. Er komt een intensieve dialoog op gang tussen de musici en de artistiek leider. Niets spreekt vanzelf, alles is onderwerp van onderzoek. Wat staat er precies in de partituur? Hoe hoorde de componist het aan zijn schrijftafel, in zijn hoofd? Wat is de ideale bezetting en welke conventies golden er? Hoe klonk destijds een fagot? Welke mogelijkheden tot persoonlijke expressie biedt het stuk? Alle leden van het gezelschap spannen samen om de geheimen van het stuk bloot te leggen, elk met zijn eigen expertise, zijn eigen instrument en zijn persoonlijke relatie tot de muziek. In deze arbeid wordt de magie geboren. Gaandeweg verdwijnt elke tegenstelling tussen artistieke vrijheid en historische noodzaak en tenslotte krijgt Mozart zijn zin: de luisteraar krijgt de indruk de componist zelf aan het werk te horen. Ook de muziek uit de negentiende eeuw, die minder vaak op een historische manier wordt benaderd dan die uit de barok, komt opnieuw tot leven in het laboratorium van Anima Eterna. Symfonieën van Schubert en Beethoven klinken bij dit orkest als nieuw en het is voor de luisteraar een opluchting de sjablonen van honderd jaar uitvoeringstraditie achter zich te laten en de werken uit het 'ijzeren repertoire' weer zelf te horen spreken. Afgelopen jaren bracht Anima Eterna een nieuwe reeks cd's voort bij het Franse label Zig-Zag Territoires.
www.animaeterna.be

deSingel tijdlijn

vr 21 feb 2014

Anima Eterna Brugge & Collegium Vocale Gent olv. Jos van Immerseel
Orff

za 17 nov 2012

Anima Eterna Brugge olv. Jos van Immerseel
Rossini, Mendelssohn-Bartholdy, Schubert

vr 3 feb 2012

Anima Eterna Brugge olv. Jos van Immerseel
Debussy, Ravel

do 7 okt 2010

Anima Eterna Brugge olv. Jos van Immerseel
Berlioz, Chopin

[...]

vr 20 sep 1985

Ensemble Dell 'Anima Eterna olv. Jos van Immerseel
Bach

bezetting

eerste viool
Alida Schat
Balázs Bozzai
Karin Dean
Malina Mantcheva
Femke Huizinga
Martin Reimann

tweede viool
Daniela Helm
Barbara Erdner
John W. Meyer
Paulien Kostense
Erik Sieglerschmidt
Joseph Tan

altviool
Frans Vos
Martina Forni
Noah Mayer
Yoshiko Morita
Luc Gysbregts
Manuel Visser

cello
Ute Petersilge
Inka Döring
Caroline Kang
Nicholas Selo
Regina Wilke
Verena Zauner

contrabas
James Munro
Tom Devaere
Mattias Frostenson
Love Persson

fluit
Frank Theuns
Georges Barthel
Anne Pustlauk

hobo
Hans-Peter Westermann
Elisabeth Schollaert

Engelse hoorn
StefaanVerdegem

klarinet
Lisa Shklyaver
Phillipe Castejon
Lisa Klevit-Ziegler

fagot
Jane Gower
Györgyi Farkas

contrafagot
Lisa Goldberg

hoorn
Uli Hübner
Martin Mürner
Helen MacDougall
Jörg Schultess

trompet
Thibaud Robinne
Sebastian Schär
Nicolas Isabelle

trombone
Timothy Dowling
Cas Gevers
Gunter Carlier

tuba
Stephen Wick

pauken
Jan Huylebroeck

percussie
Koen Plaetinck
Christian Miglioranza
Barry Jurjus
Peter Hartman
Luk Artois

celesta
Jan Lust

piano
Leo van Doeselaar
Wyneke Jordans

Collegium Vocale Gent

In 2010 was het precies veertig jaar geleden dat een groep bevriende studenten op initiatief van Philippe Herreweghe beslisten het Collegium Vocale Gent te stichten. Het ensemble paste als één van de eerste de nieuwe inzichten inzake de uitvoering van barokmuziek toe op de vocale muziek. Deze authentieke, tekstgerichte en retorische aanpak zorgde voor een transparant klankidoom waardoor het ensemble in nauwelijks enkele jaren tijd wereldfaam verwierf en te gast was op alle belangrijke podia en muziekfestivals van Europa, Israël, de Verenigde Staten, Rusland, Zuid-Amerika, Japan, Hong-Kong en Australië. Intussen is Collegium Vocale Gent op een organische wijze uitgegroeid tot een uiterst flexibel ensemble met een ruim repertoire uit verschillende stijlperiodes. De grootste troef hierbij bestaat erin dat voor elk project een geoptimaliseerde bezetting bijeen gebracht wordt. Muziek uit de renaissance wordt uitgevoerd door een ensemble zes tot twaalf zangers. De Duitse barokmuziek, en meer specifiek de vocale werken van J.S. Bach, waren en blijven een kroondomein. Vandaag brengt het Collegium Vocale Gent deze muziek bij voorkeur met een klein ensemble, waarin de zangers zowel de koor- als solopartijen voor hun rekening nemen. Meer en meer legt Collegium Vocale Gent zich ook toe op het romantische, moderne en hedendaagse oratoriumrepertoire. Om die reden werd in 2009 een samenwerking aangegaan met de Accademia Chigiana uit Siena. Dit resulteerde enerzijds in de oprichting van een gezamenlijk symfonisch koor en anderzijds in de recrutering van zangers op Europees niveau. Op die manier staan ervaring en jong talent zij aan zij en slaagt Collegium Vocale Gent erin een belangrijke pedagogische functie te vervullen. Voor de realisatie van deze projecten werkt het Collegium Vocale Gent samen met diverse historisch geïnformeerde ensembles zoals het eigen barokorkest van Collegium Vocale Gent, het Orchestre des Champs-Élysées, het Freiburger Barockorchester of de Akademie für Alte Musik Berlin. Maar ook met vooraanstaande symfonische orkesten zoals de Filharmonie, het Rotterdams Filharmonisch Orkest, het Budapest Festival Orchestra of het Koninklijk Concertgebouworkest worden projecten opgezet. Het ensemble werd geleid door dirigenten zoals Nikolaus Harnoncourt, Sigiswald Kuijken, René Jacobs, Paul Van Nevel, Iván Fischer, Marcus Creed, Yannick Nézet-Séguin en vele anderen. Collegium Vocale Gent bouwde onder leiding van Philippe Herreweghe een omvangrijke discografie op met meer dan 75 opnamen, voornamelijk bij de labels Harmonia Mundi France en Virgin Classics. In 2010 startte een gloednieuw opnameproject waarbij Philippe Herreweghe zijn eigen label (PHI) oprichtte om in volledige artistieke vrijheid een rijke en gevarieerde catalogus uit te bouwen. Zopas verscheen een nieuwe cd met de Motetten van J.S. Bach. Opnamen van Bachs 'H-moll Messe' en werken voor koor en orkest van Johannes Brahms zullen volgen. Het Collegium Vocale Gent geniet de steun van de Vlaamse Gemeenschap, de Provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent. In 2011 werd het ensemble Ambassadeur van de Europese Unie.
www.collegiumvocale.com

deSingel tijdlijn

vr 21 feb 2014

Anima Eterna Brugge & Collegium Vocale Gent olv. Jos van Immerseel
Orff

vr 29 nov 2013

Collegium Vocale Gent & Concerto Palatino olv. Philippe Herreweghe
Schütz, Praetorius, Gabrieli

zo 21 apr 2013

Collegium Vocale Gent olv. Philippe Herreweghe
Mozart Happening

vr 22 maa 2013

Koor en orkest Collegium Vocale Gent olv. Philippe Herreweghe
Bach

[...]

woe 14 dec 1983

Collegium Vocale Gent & Ensemble Musicale de la Chapelle Royale olv. Philippe Herreweghe
Kuhnau, Bruhns, Schmelze, Graupner, Monteverdi, Grenzi

bezetting

coro I

soprano I
Emilie De Voght
Chiyuki Okamura
Elisabeth Rapp

soprano II
Ulrike Barth
Sylvie De Pauw
Mette Rooseboom

alto
Carla Babelegoto
Sofia Gvirtz
Lucia Napoli

tenor I
Malcolm Bennett*
Dan Martin

tenor II
Tom Phillips*

bariton
Philipp Kaven*
Julián Millán
Sebastian Myrus

bas
Elias Benito*
Philipp Brömsel*
Georg Finger

coro II

soprano I
Katja Kunze
Stephanie Pfeffer
Marie Luise Werneburg

soprano II
Annelies Brants
Inge Clerix
Hilde Van Ruymbeke

alto
Cécile Pilorger
Sandra Raoulx
Mieke Wouters

tenor I
Josef Pollinger
René Veen

tenor II
Florian Schmitt

bariton
Peter Pöppel
Robert van der Vinne
Kai-Rouven Seeger

bas
Jimmy Holliday
Erks Jan Dekker
Bart Vandeweghe

(* vertolkt eveneens kleine solorollen)

Schola Cantorum Cantate Domino

Het Koninklijk Knapen- en Mannenkoor Schola Cantorum Cantate Domino werd in september 1959 opgericht door wijlen Z.E.H. Kanunnik Michaël Ghijs. Het koor bestaat uit leerlingen en oud-leerlingen van het Sint-Maarteninstituut te Aalst. Elk jaar worden er nieuwe, jonge stemmen gevormd. De knapen repeteren 's morgens vanaf half acht, tijdens de middagpauze en één keer per week na de schooluren; de oudere zangers repeteren vrijdag- en zaterdagavond. Zaterdagvoormiddag wordt er samen gezongen van 9.30 uur tot 12.00 uur. Een inspanning die wordt omgezet in onbetaalbare vreugde en respons van het publiek. Vooral het knapenkoor is uniek en wordt regelmatig gevraagd om mee te werken aan diverse grote koorproducties van professioneel gehalte. Zo zong het koor reeds onder leiding van André Vandernoot, Sir Colin Davis, Alexander Rahbari, Pierre Bartholomée, Pierre Cao, Rudolf Werthen, Michael Tilson Thomas, Seiji Ozawa, Rafael Frühbeck de Burgos, Laszlo Heltay, Vladimir Ashkenazy en Claudio Abbado. Cantate Domino was reeds meerdere malen te gast in het Vaticaan en werd in audiëntie ontvangen door wijlen Paus Johannes-Paulus II en door de huidige Paus Benedictus XVI. Het koor trad ook al meerdere malen op voor de Koninklijke Familie van België. Er werden kerstconcerten verzorgd in het Koninklijk Paleis, en de doopplechtigheden van Prins Gabriël, Prins Emmanuel en Prinses Eléonore werden tevens door Cantate Domino opgeluisterd. Cantate Domino heeft de internationale concertreizen steeds hoog in het vaandel gedragen. Het koor trad niet alleen op in de voornaamste Europese steden, maar ook onder meer in Argentinië, de Verenigde Staten, Zuid-Afrika, Israël, Egypte, Rusland, India, Japan, Taiwan, China, Singapore, Thailand, Australië, de Filipijnen, Brazilië, Cuba en Canada. In 2010 ondernam het koor haar 4e concertreis naar Zuid-Korea en in 2011 haar 2e naar Mexico. Als een palmares van optredens in de ganse wereld wordt voorgelegd, blijkt de unieke bijdrage die het koor heeft geleverd aan de internationale culturele betrekkingen tussen ons land en alle geaccrediteerde buitenlandse missies. Cantate Domino wordt dan ook geregeld uitgenodigd te concineren voor de Belgische Ambassade, o.m. recentelijk voor de Belgische Ambassade in Mexico, Portugal, Bulgarije en Zuid-Korea. Het repertoire van Cantate Domino omvat zowat de hele muziekgeschiedenis, van de Renaissance tot hedendaagse werken. Het koor zong zowel werken van Obrecht, da Palestrina, Monteverdi, Bach, Händel, Mozart, Haydn, Mendelssohn-Bartholdy, Stravinsky, Britten, Bernstein, als van hedendaagse componisten zoals Pärt, Nees en Webber. Het koor trad op in de Royal Albert Hall in Londen in een uitvoering van de Mattheuspassie van Bach in samenwerking met Collegium Vocale olv. Philippe Herreweghe. De samenwerking met koor en solisten (waaronder Andreas Scholl en Ian Bostridge) werd door Harmonia Mundi op CD vastgelegd in 1998. In de jaren negentig werkten de knapen van Cantate Domino herhaaldelijk samen met de Capilla Flamenca onder leiding van Eugene Schreurs en Dirk Snellings en dit nav. reconstructies van historische gebeurtenissen als daar onder meer waren, de doop van Karel V en het huwelijk van de aartshertogen Albrecht en Isabella. Met de Capilla Flamenca werd eveneens de opname gerealiseerd van de 'Missa Alleluia' van Pierre de la Rue en muziek van Jacob Obrecht. De bijdrage van de knapenstemmen aan deze projecten werd ook internationaal fel gesmaakt. Aan Cantate Domino werd door bekende musicologen gevraagd een substantiële bijdrage te leveren aan de herontdekking van vergeten meesterwerken. Met het Zwitsers-Argentijns ensemble Elyma onder leiding van Gabriel Garrido werkt Cantate Domino sinds een aantal jaar nauw samen om onschatbare werken van de Jezuïetenmissies en de vergeten parels uit de Zuid-Amerikaanse landen opnieuw uit te voeren. Eén van de eerste samenwerkingen resulteerde in 2005 in de opname bij

het label K617 van 'Corpus Christi à Cusco', genomineerd voor een Diapason d'Or. Verder werkte het koor mee aan binnen- en buitenlandse filmproducties zoals 'The Lord of the Rings Symphony' olv. componist Howard Shore en de langspeelfilm 'In Bruges' met Colin Farrell en Brendan Gleeson.

In 1994 werd de Schola Cantorum Cantate Domino door de Vlaamse Regering benoemd tot Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen. Deze titel werd verlengd in 1995, 1996 en 1997. In 2002 werd het koor door de 'Fédération Européenne des Chœurs de l'Union' tot Cultureel Ambassadeur van Europa verkozen. In 2005 verleende Koning Albert II als blijk van erkentelijkheid aan Kanunnik Michaël Ghijs het ereteken van 'Commandeur in de Leopoldsorde'.

Op 21 februari 2008 overleed Kan. Michaël Ghijs. David De Geest werd in juni 2008 aangesteld als dirigent van de Schola Cantorum Cantate Domino. Als nieuwe dirigent leidde David het koor bij de doopplechtigheid van Prinses Eléonore in het Koninklijk Kasteel van Ciergnon. In september 2009 verscheen een nieuwe CD met Haydn's 'Nelsonmesse' en Mozarts 'Spatzenmesse', in juli 2010 een volgende met Händels 'Coronation Anthems' en Vivaldi's 'Gloria', en in juli 2011 bracht het koor Mozarts 'Requiem' uit op CD.

Enkele hoogtepunten van Cantate Domino olv. David De Geest zijn de uitvoering van Mozarts 'Requiem' in de Brusselse Kathedraal nav. de 10-jarige herdenking van 11 september (georganiseerd door de Amerikaanse ambassade in België), het concert met het Dresdner Kreuzchor in een uitvoering van het 'Te Deum' opus 62 van Jules Van Nuffel nav. de 50ste verjaardag van Cantate Domino op 7 oktober 2009 en het concert met The Choir of New College Oxford op 12 november 2011. Het jubelconcert 'Cantate Domino klinkt in drieluik: Bach - Händel - Mozart' in de Sint-Martinuskerk te Aalst op 19 april 2012 werd bijgewoond door Prins Filip en Prinses Mathilde.

bezetting

sopraan
Artur Delclef
Pauwel Van Den Eeckhaut
Jonathan Mavandalt
Valentijn Delclef
Robbe De Cock
Lucas Van der Stuyft
Jelte Uyttersprot
Nicolas Degroote
Indy Sunaert
Gilles Vanden Bogaert

alt
Noah De Schryver
Thomas van Eeden
Tjorven Laurent
Sergio Ruysseveldt
Jonas Van den Spiegel

Yeree Suh

Sopraan Yeree Suh maakte haar professionele debuut met René Jacobs bij de Innsbrucker Festwochen waar ze als Ninfa in Orfeo van Monteverdi naar voor trad (2003). Een jaar later herhaalde ze deze rol bij de Deutsche Staatsoper Berlin en in Wenen in Theater an der Wien. Sinds haar debuut vestigde ze zich internationaal als een van de meest veelzijdige en gewilde zangers in zowel het barokke repertoire als in hedendaagse muziek.

Yeree Suh begon haar opleiding aan de Seoul National University met Professor Hyunjoo Yun. Ze verruimde haar kennis in Europa aan de Berlijnse Universität der Künste bij Harald Stamm, studeerde bij Regina Werner-Dietrich in Leipzig en bewaarde zich bij Gerd Türk aan de Schola Cantorum Basiliensis. Als graag gezien concertvertolker werkte ze samen met Andreas Spering, Andrea Marcon en het Venice Baroque Orchestra, met Philippe Herreweghe, Ton Koopman, Rene Jacobs, Frieder Bernius en Masaaki Suzuki, ... Ze schitterde onder meer in optredens met verschillende cantates van Bach met de Akademie für Alte Musik Berlin, verzorgde een Europese tournee met het Paasatorium van Bach en bracht diverse cantates met La Petite Bande en Sigiswald Kuijken.

Vooraf geliefd voor haar uitzonderlijke interpretatie van hedendaagse muziek, zong Yeree Suh in werk van Matthias Pintscher, trad ze op met Ensemble Modern en het Londense Royal Philharmonic Orchestra evenals met het Nieuw Ensemble op La Biennale di Venezia, met de London Sinfonietta, het BBC Scottish Symphony Orchestra en meer. Op haar debuut in New York met het Ensemble Intercontemporain voerde ze in het Lincoln Centre 'Le grand Macabre' van Ligeti mee uit. Tot recente operaoptredens behoren producties in Praag, Basel, Peking, Luxemburg en Rennes. Recente hoogtepunten zijn de wereldpremière van een nieuw stuk van Michael Jarrell in Genève en de titelrol in Cleofide van Hasse op het Leipzig Bachfest. In 2008 maakte ze haar opnamedebuut - Musik der Hamburger Pfeffersäcke - met groot succes. Haar andere opnames omvatten Belinda in Purcells 'Dido und Aeneas' (Ambronay) olv. Leonardo Garcia Alarcon, Bachs 'Paasatorium' met Sigiswald Kuijken en La Petite Bande, werk van Judith Bingham (Resonus), 'Dixit Dominus' van Händel met Pierre Cao en nog veel meer.

Yves Saelens

De Belg Yves Saelens studeerde aan het Conservatorium van Brussel en vervolmaakte zich aan het Juilliard Opera Center in New York. De tenor maakte zijn operadebuut als Paolino (Il Matrimonio Segreto, Cimarosa). Sederdien vertolkte hij tal van Mozartrollen: Tamino ('Die Zauberflöte'), Belmonte ('Die Entführung aus dem Serail'), Don Ottavio ('Don Giovanni'), Ferrando ('Così fan tutte'), de titelrol in 'La Clemenza di Tito' en Gornatz ('Zaide'). Op zijn repertoire vinden we ook Rinuccio ('Gianni Schicchi') en Pinkerton ('Madama Butterfly') van Puccini, de Verdi-rollen Alfredo ('La Traviata') en Fenton ('Falstaff'), Narraboth ('Salome' van Strauss), Admeto ('Alceste' van Gluck), Alwa ('Lulu' van Berg), Steva ('Jenufa' van Janáček), Toni ('Elegy for Young Lovers' van Henze), Belfiore ('Il Viaggio a Reims' van Rossini), Pluton ('Orphée aux Enfers' van Offenbach), de titelrol in 'Béatrice et Bénédict' (Berlioz), Gérard ('Lakmé' van Delibes), de titelrol in 'La Damnation de Faust' (Gounod), Camille ('Die lustige Witwe' van Lehár), Gonzalve ('L'Heure espagnole' van Ravel), Gernando ('L'Isola disabitata' van Haydn), Lelio ('La Capricciosa corretta' van Martín y Soler), Guido Bardi ('Eine florentinische Tragödie' van Zemlinsky), Edgar Linton ('Wuthering Heights' van Herrmann), Filippo ('L'Infedeltà delusa' van Haydn), The Male Chorus ('The Rape of Lucretia' van Britten) en David ('Die Meistersinger von Nürnberg' van Wagner). Hij creëerde de rol van Il Matto ('La Strada' van Van Hove) aan de Vlaamse Opera, van L'Avventore ('L'Uomo dal fiore in bocca' van Brewaeys) in de Munt, Le Chef de la Garde ('Affaire Étrangère' van Villenave) aan de Opéra de Montpellier en van Festus ('Legende' van Wagemans) aan De Nederlandse Opera te Amsterdam. Voor de Munt vertolkte hij ook Pluton ('Orphée aux Enfers' van Offenbach), Monostatos ('Die Zauberflöte'), Babylos ('Monsieur Choufleuri restera chez lui le...' van Offenbach), Laïos ('Oedipe' van Enescu) en le Doyen de la Faculté ('Cendrillon' van Massenet). Meer recent zong hij de titelrol in 'Idomeneo' (Mozart) aan de opera van Tours en werkte hij mee aan de wereld première van 'Andreas weent' (Wagemans) in het Concertgebouw Amsterdam. In concerten was hij te horen in de 'Johannespassie' (Bach) met het Tampere Philharmonic Orchestra, 'Die Jahreszeiten' (Haydn) met het Octopus Ensemble en 'Das Paradies und die Peri' (Schumann) met le Choeur Symphonique de Paris olv. Xavier Ricour (Pleyel). Hij verleende zijn medewerking aan een scenische productie van de 'Das Lied von der Erde' (Mahler). Dit seizoen (2013-2014) zingt hij aan diverse Franse operahuizen de Tambourmajor in 'Wozzeck' (Berg) en Don Ottavio in 'Don Giovanni'; met Ferdinand in 'The Tempest' (Thomas Ades) zal hij opnieuw zijn opwachting maken bij de opera van Frankfurt. Voorts zal hij zijn medewerking verlenen aan de een scenische productie van Bachs 'Johannespassion' bij de Nederlandse Reisopera (Enschede) en op uitnodiging van Anima Eterna zal hij onder leiding van Jos Van Immerseel de tenorpartij in Orffs Carmina Burana vertolken.

Thomas E. Bauer

Bariton Thomas E. Bauer ontving zijn vroegste muzikale opleiding bij de Regensburger Domspatzen (Cathedral Choir) en studeerde verder in München. Hij verscheen op podia met ensembles zoals het Boston Symphony Orchestra (Bernard Haitink), National Symphony in Washington, DC (Iván Fischer), Concentus Musicus (Nikolaus Harnoncourt), Zurich Opera Orchestra (Ádám Fischer), Leipzig Gewandhaus Orchestra (Riccardo Chailly), Zurich Tonhalle Orchestra (Sir Roger Norrington), Nederlands Radio Chamber Philharmonic Hilversum (Masaaki Suzuki), NDR Symphony Orchestra (Thomas Hengelbrock), Orquesta Sinfónica de RTVE Madrid (Walter Weller), New Japan Philharmonic Orchestra (Naoto Otomo), Tonkünstler Orchestra of Lower Austria (Paul Goodwin), Akademie für Alte Musik (René Jacobs) en het Residentie Orkest (Jan Willem de Vriend). Tijdens het seizoen 2013-2014 zal hij het 'Duitse Requiem' van Brahms zingen met het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Hij brengt 'Zes Monologen uit Jedermann' van Frank Martin met de Filharmonie en Philippe Herreweghe, de 'Carmina Burana' van Carl Orff met Anima Eterna en Jos van Immerseel, Bachs 'Matthäus Passion' met het Koninklijk Concertgebouworkest en Philippe Herreweghe, Bachs 'Johannes Passion' met het Gürzenich Orkest Keulen en Markus Stenz, evenals Schumanns 'Das Paradies und die Peri' met Sir John Eliot Gardiner in het Gewandhaus Leipzig. Hij verscheen op de Salzburger Festspiele in 2006 met Salvatore Sciarrino's 'Quaderno di Strada' en in 2013 met Walter Braunfels 'Szenen aus dem Leben der Heiligen Johanna' onder leiding van Manfred Honeck. Hij zong talrijke wereldpremières en kreeg de Schneider-Schott Music Award. Daarnaast werkt hij nauw samen met Krzysztof Penderecki. Thomas E. Bauer verschijnt in heel Europa met het theaterensemble 'La Fura dels Baus' in een spectaculaire productie van de 'Carmina Burana'. In 2013 hoorde men hem in Offenbachs 'Blauwbaard' tijdens het Styriarte Festival met het Chamber Orchestra of Europe met Nikolaus Harnoncourt. Hij zong het War Requiem van Benjamin Britten in de Basel Opera in regie van Calixto Bieito. Tijdens het seizoen 2013-2014 speelde hij Wotan in de 'Ring' van Wagner en in 2014 treedt hij als Graaf Almaviva in Mozarts 'Le nozze di Figaro' bij de Dijon Opera naar voren. In 2014-2015 zal hij in het Teatro alla Scala Milano verschijnen als Stolzius in 'Die Soldaten' van Zimmermann en dat onder leiding van Ingo Metzmacher. Hij geeft liedrecitals met de fortepiano-specialist Jos van Immerseel en tekende optredens in Brühl, Regensburg, Dijon, Vézelay, Gent en Bazel op zijn palmares. De cd-producties van Thomas E. Bauer hebben talloze prijzen gewonnen waaronder de Orphee d'Or en La Musica Korea, de Stanley Sadie Prize, een Gramophone Award en een ECHO Award. Zijn opname van Bachs solocantates kwam in 2013 uit bij OehmsClassics in 2013. De documentaire van Klaus Voswinckel met als titel 'Winterreise - Schubert' in Siberië vertelt het verhaal van een avontuurlijke recital tournee van Bauer met de Trans-Siberische spoorlijn. De film is al meerdere malen op de televisie vertoond. Thomas E. Bauer is stichter en directeur van het Kulturwald Festival.

Jos van Immerseel

Deze veelzijdige muziekpersoonlijkheid werd geboren in Antwerpen (1945) en studeerde er piano (Eugène Traey), orgel (Flor Peeters), zang (Lucie Frateur) en orkestdirectie (Daniel Sternefeld). Als autodidact verdiepte hij zich in de organologie, de retoriek en de historische pianofortes. Zijn passie voor historische klavieren ontkiemde na de kennismaking met twee magnifieke exemplaren uit het Antwerpse Museum Vleeshuis (Joannes Dulcken - 1747; Conrad Graf - 1826), maar ook de contacten met geëngageerde musici als René Jacobs, de gebroeders Kuijken, Jaap Schröder, Anner Bijlsma, Paul Van Nevel, Guy de Mey en Paul Dombrecht waren van doorslaggevend belang. In combinatie met zijn fascinatie voor orgel en vocale muziek, leidde dit pad als vanzelf naar de oude muziek; kort daarop stichtte hij het Collegium Musicum (1964-1968) dat experimenteerde met renaissance- en barokrepertoire op historische instrumenten. Dezelfde weg voerde naar een diepgaande studie van het historische klavecimbel bij Kenneth Gilbert en - als volgende mijlpaal - een overwinning in het eerste klavecimbelconcours van Parijs (1973) na een unanieme bekroning door jury en publiek. Van Immerseel was de enige kandidaat die consequent voor het historische klavecimbel opteerde en zo een nieuwe fase inluidde in de geschiedenis van de Franse klavecimbelschool. Vandaag geniet hij als solist wereldwijd erkenning en is hij te gast op de belangrijkste internationale concertpodia. Van Immerseel is ook een enthousiast kamermusicus, die geregeld aantreedt met geestesverwanten als Midori Seiler (viool), Claire Chevallier (piano), Sergei Istomin (cello), Sandrine Piau (sopraan) en Thomas Bauer (bariton). Parallel bouwde van Immerseel een ijzersterke reputatie op als dirigent. Aanvankelijk richtte hij zich op de barokmuziek (met de roemruchte uitvoeringen van Monteverdi's 'L'Orfeo' in 1977 als hoogtepunt), maar gaandeweg schoven zijn onderzoek en orkestpraktijk verder op in de tijd, tot projecten rond Liszt, Poulenc en Gershwin toe. Hij hanteerde de baton bij het Radio-Kamerorkest, het Nederlands Kamerorkest, het Nederlands Kamerkoor, de Akademie für Alte Musik Berlin, de Wiener Akademie, het Budapest Festival Orchestra, Tafelmusik Toronto en Musica Flosa Praag maar wordt sinds 1987 vereenzelvigd met zijn eigen muzikale laboratorium: Anima Eterna Brugge - een projectorkest met historisch instrumentarium dat na meer dan een kwarteeuw musiceren op de barricaden een even legendarische status als zijn dirigent heeft verworven. Jos van Immerseel is daarnaast actief als docent aan muziekinstituten overal ter wereld: tussen 1982 en 1985 was hij samen met Ton de Leeuw artistiek directeur van het Sweelinck Conservatorium Amsterdam, maar hij was ook lange tijd professor aan het Conservatoire National Supérieure van Parijs, gastdocent aan de Scola Cantorum Basilensis, de Kunitachi-University Tokio en de Indiana University Bloomington en gaf masterclasses van Weimar tot Fukuoka. Ook een reizend bestaan heeft nood aan ankerpunten: thuisbases van van Immerseel zijn BOZAR, het Brugse Concertgebouw - waar hij met Anima Eterna in residentie is sinds 2003 - en de Opéra de Dijon, waaraan het orkest als "ensemble associé" is gelieerd. Het traject van Jos van Immerseel wordt intussen gedocumenteerd door meer dan honderd opnamen - uitsluitend op en met historische instrumenten - bij labels als Accent, Channel Classics en Sony. Sinds 2002 cureert hij voor het Parijse label Zig-Zag Territoires (Outhere) de Collection Anima Eterna, die met zijn bezieler mee kronkelt doorheen de muziekgeschiedenis, van ongehoord topstuk naar afgestoft meesterwerk. Deze opnamen werden veelvuldig gelauwerd door de internationale muziekers, onder meer met de Diapason d'Or, Le Choc du Monde de la Musique en FFFF de Télérama; hun bezieler zelf ontving onder meer de prijs van het Musikfest van Bremen voor zijn uitzonderlijke carrière.

Klavierspeler, dirigent, onderzoeker, docent: het werk van Jos van Immerseel is zijn leven, en dat leven is muziek. In al zijn gedaanten breekt hij een lans voor de dialoog tussen muzikwetenschap en artistieke praxis. De dogma's van de 'authentieke uitvoeringspraktijk' voorbij, is het bovenal de voordracht van het repertoire zoals de componist die voor ogen heeft gehad, die zijn denken en doen stuurt. Even essentieel zijn de instrumenten die een componist heeft gekend, gehoord, gebruikt: zij onthullen een schat aan informatie met betrekking tot stijl, tempo, dynamiek, akoestiek en balans. Geen wonder dat in het hart van van Immerseels activiteiten een instrumentencollectie staat: een fascinerende verzameling historische klavieren die een periode van meer dan drie eeuwen bestrijkt en reikt van klavechord tot Hammond-orgel. Instrumenten, autografen en andere primaire bronnen brengen van Immerseel tot vlakbij de componist en zijn muziek: een noodzakelijk uitgangspunt dat zich onttrekt aan elk compromis.

deSingel tijdlijn

vr 21 feb 2014

Anima Eterna Brugge & Collegium Vocale Gent olv. Jos van Immerseel
Orff

za 17 nov 2012

Anima Eterna Brugge olv. Jos van Immerseel
Rossini, Mendelssohn-Bartholdy, Schubert

vr 3 feb 2012

Anima Eterna Brugge olv. Jos van Immerseel
Debussy, Ravel

do 7 okt 2010

Anima Eterna Brugge olv. Jos van Immerseel
Berlioz, Chopin

[...]

vr 20 sep 1985

Ensemble Dell 'Anima Eterna olv. Jos van Immerseel
Bach

di 31 jan 1984

Nederlands Kamerkoor olv. Jos van Immerseel
Rossini

deSingel

Internationale Kunstcampus

architectuur

theater

dans

muziek

www.desingel.be

t +32 (0)3 248 28 28

Desguinlei 25

B-2018 Antwerpen

 deSingelArtCity

deSingel is een kunstinstelling van de Vlaamse Gemeenschap en geniet de steun van de Provincie en de Stad Antwerpen.

mediasponsors

